

ترجمه عبارات مهم درس چهارم

فدای بفشاینده ، قرآن را آموزش داد ، سخن گفتن را به او آموخت	﴿ الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴾
عَلَّمَ فعل ماضی (باب تفعیل) - الْقُرْآنَ مفعول - خَلَقَ فعل ماضی - الْإِنْسَانَ مفعول - عَلَّمَ فعل ماضی (باب تفعیل) - ه مفعول - الْبَيَانَ مفعول دوم	
کلمات فارسی زیادی به عربی انتقال داده شد	فَقَدْ نُقِلَتْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَلْفَاظٌ فَارِسِيَّةٌ كَثِيرَةٌ
قَدْ نُقِلَتْ ماضی نقلی مجهول - إِلَى الْعَرَبِيَّةِ جارومجرور - أَلْفَاظٌ نائِب فاعل - فَارِسِيَّةٌ صفت - كَثِيرَةٌ صفت	
آن واژگان ، به برفی از کلاهایی مربوط می شد که نزد عرب وجود نداشت، مانند مشک و ابریشم	كَانَتْ تِلْكَ الْمَفْرَدَاتُ تَرْتَبِطُ بِبَعْضِ الْبَضَائِعِ الَّتِي مَا كَانَتْ عِنْدَ الْعَرَبِ كَالْمِسْكِ وَ الدِّيْبَاجِ
كَانَتْ فعل ناقصه - تِلْكَ اسم كانت - الْمَفْرَدَاتُ صفت - تَرْتَبِطُ خبر كانت (باب افتعال) - بَعْضِ الْبَضَائِعِ مضاف الیه - الَّتِي صفت - عِنْدَ ماضی منفی (فعل ناقصه) - الْعَرَبِ مضاف الیه - كَالْمِسْكِ جارومجرور - الدِّيْبَاجِ معطوف	
پس از پیوستن ایران به حکومت اسلامی ، ترجمه از فارسی به عربی شدت گرفت	اَشْتَدَّ النَّقْلُ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ بَعْدَ انْضِمَامِ إِيرَانَ إِلَى الدَّوْلَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ
اَشْتَدَّ فعل ماضی باب افتعال - النَّقْلُ فاعل - مِنَ الْفَارِسِيَّةِ جارومجرور - إِلَى الْعَرَبِيَّةِ جارومجرور - بَعْدَ ظرف - انْضِمَامِ مضاف الیه (مصدر باب انفعال) - إِيرَانَ مضاف الیه - الدَّوْلَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ	
در عصر عباسی ، هنگامی که ایرانیان در قیام حکومت عباسی شرکت کردند، نفوذ زبان فارسی زیاد شد	فِي الْعَصْرِ الْعَبَّاسِيِّ اَزْدَادَ نُفُوذُ اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ حِينَ شَارَكَ الْإِيرَانِيُّونَ فِي قِيَامِ الدَّوْلَةِ الْعَبَّاسِيَّةِ
فِي الْعَصْرِ جارومجرور - الْعَبَّاسِيِّ صفت - اَزْدَادَ فعل ماضی باب افتعال - نُفُوذُ فاعل - اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ مضاف الیه - الْفَارِسِيَّةِ صفت - حِينَ ظرف زمان - شَارَكَ فاعل ماضی (باب مفاعلة) - الْإِيرَانِيُّونَ فاعل - فِي قِيَامِ جارومجرور - الدَّوْلَةِ مضاف الیه - الْعَبَّاسِيَّةِ صفت	
ابن مقفع نقش بزرگی در این تأثیر داشت	كَانَ لِابْنِ الْمُقَفَّعِ دَوْرٌ عَظِيمٌ فِي هَذَا التَّأْثِيرِ
كَانَ فعل ناقصه - لِابْنِ الْمُقَفَّعِ جارومجرور (خبر مقدم كَانَ) - دَوْرٌ مبتدای مؤخر كَانَ - عَظِيمٌ صفت - فِي هَذَا جارومجرور - التَّأْثِيرِ مضاف الیه (مصدر باب تفعیل)	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

دانشمندان زبان عربی و فارسی ، ابغاد این تأثیر را در پژوهش هایشان آشکار کرده اند	قَدْ بَيَّنَّ عُلَمَاءُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَالْفَارِسِيَّةِ أبعادَ هَذَا التَّأثيرِ فِي دِرَاسَاتِهِمْ
اما کلمات فارسی که داخل زبان عربی شد، صداهايشان و وزن هايشان تغيير يافت و عرب ها آن ها را براساس زبان فودشان تلفظ کردند	قَدْ بَيَّنَّ فِعْلَ مَاضِي (باب تفعيل) - علماء فاعل - اللغة مضاف اليه - العربية صفت - الفارسية معطوف - أبعاد مفعول- هذا مضاف اليه - التأثير عطف بيان (مصدر باب تفعيل) - في دراسة جارومجرور - هم مضاف اليه
اما کلمات فارسی صفت - التي صفت - دَخَلَتْ فعل ماضی - اللغة مفعول - العربية صفت - فَعَدَّ تغييرت خبر (فعل ماضی / باب تفعيل) - اصواتُ فاعل - ها مضاف اليه - اوزان معطوف - نَطَّقَ فعل ماضی - ها مفعول - العرب فاعل - لِلسنة جارومجرور - هم مضاف اليه	أَمَّا الْكَلِمَاتُ الْفَارِسِيَّةُ الَّتِي دَخَلَتْ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فَقَدْ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُهَا وَ أَوْزَانُهَا، وَ نَطَّقَهَا الْعَرَبُ وَفَقًا لِأَلْسِنَتِهِمْ
بنابراین حرف فارسی « گ ، چ ، پ » را در زبانشان هجود ندارد، به مروفی نزدیک به مفارج (آواهای) آن تبدیل کردند	قَدْ بَدَّلُوا الْحُرُوفَ الْفَارِسِيَّةَ « گ ، چ ، پ » الَّتِي لَا تَوْجَدُ فِي لُغَتِهِمْ إِلَى حُرُوفٍ قَرِيبَةٍ مِنْ مَخَارِجِهَا
باید بدانیم که مبادلہءواژگان میان زبان ها در دنیا، یک امر طبیعی است	قَدْ بَدَّلُوا فِعْلَ مَاضِي نَقْلِي - الحروف مفعول - الفارسية صفت - التي صفت - لا توجد فعل مضارع مجهول - في لغة جارومجرور - هم مضاف اليه - إلى حرف جارومجرور - قریبۃ صفت - من مخارج جارومجرور - ها مضاف اليه
نمی توانیم زبانی را بدون کلمات وارد شده پیدا کنیم	عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ
نمی توانیم زبانی را بدون کلمات وارد شده پیدا کنیم	عَلَيْنَا جَارُومَجْرُور - أَنْ نَعْلَمَ مُضَارِعَ مَنْصُوبٍ - أَنْ حَرْفَ مَشْبَهَةٍ بِالْفِعْلِ - تَبَادُلَ اسْمِ أَنْ - الْمُفْرَدَاتِ مَاضٍ يَلِيهِ - بَيْنَ ظَرْفٍ - اللُّغَاتِ مَاضٍ يَلِيهِ - فِي الْعَالَمِ جَارُومَجْرُور - أَمْرٌ خَبَرُ أَنْ - طَبِيعِيٌّ صَفْتٌ
تأثیر زبان فارسی بر زبان عربی ، پیش از اسلام بیشتر از تأثیر آن پس از اسلام بود	لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَجِدَ لُغَةً بِدُونِ كَلِمَاتٍ دَخِيلَةٍ
تأثیر زبان فارسی بر زبان عربی ، پیش از اسلام بیشتر از تأثیر آن پس از اسلام بود	لَا نَسْتَطِيعُ فِعْلَ مَضَارِعَ بَابِ اسْتِفْعَالٍ - أَنْ نَجِدَ فِعْلَ مَضَارِعَ مَنْصُوبٍ - لُغَةً مَفْعُولٌ - بِدُونِ جَارُومَجْرُور - كَلِمَاتٍ مَاضٍ يَلِيهِ - دَخِيلَةٍ صَفْتٌ
بادهها به سمتی می روند که کشتی ها نمی فوهند	كَانَ تَأثيرُ اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ قَبْلَ الْإِسْلَامِ أَكْثَرَ مِنْ تَأثيرِهَا بَعْدَ الْإِسْلَامِ
بادهها به سمتی می روند که کشتی ها نمی فوهند	كَانَ فِعْلٌ نَاقِصٌ - تَأثيرُ اسْمِ كَانٍ - اللُّغَةُ مَاضٍ يَلِيهِ - الفارسية صفت - عَلَى اللُّغَةِ جَارُومَجْرُور - العربية صفت - قَبْلَ ظَرْفِ زَمَانٍ - الْإِسْلَامِ مَاضٍ يَلِيهِ (مصدر باب افعال) - أَكْثَرَ خَبَرُ كَانٍ - مِنْ تَأثيرِ جَارُومَجْرُور (مصدر باب تفعيل) - هَا مَاضٍ يَلِيهِ - بَعْدَ ظَرْفٍ - الْإِسْلَامِ مَاضٍ يَلِيهِ
فرمایم را فوردید و از دستورم نافرمانی کردید	تَجَرِي الرِّيحُ بِمَا لَا تَشْتَهِي السُّفُنُ
فرمایم را فوردید و از دستورم نافرمانی کردید	تَجَرِي فِعْلَ مَضَارِعَ - الرِّيحُ فاعل - بِمَا جَارُومَجْرُور - لَا تَشْتَهِي فِعْلَ مَضَارِعَ مَنْفِي بَابِ اِفْتِعَالٍ - السُّفُنُ فاعل [مفرد : سفينة]
بهترین سفن آن است که کم باشد و راهنمایی کند (کوتاه و گویا باشد)	أَكَلْتُمْ تَمْرِي وَ عَصَيْتُمْ أَمْرِي
بهترین سفن آن است که کم باشد و راهنمایی کند (کوتاه و گویا باشد)	أَكَلْتُمْ فِعْلَ مَاضِي - تَمْرُ مَفْعُولٌ - ي مَاضٍ يَلِيهِ - عَصَيْتُمْ فِعْلَ مَاضِي - أَمْرُ مَفْعُولٌ - ي مَاضٍ يَلِيهِ
خیر الکلام ما قَلَّ وَ دَلَّ	خَيْرُ مَبْتَدَأٍ [اسْمُ تَفْضِيلٍ] - الْكَلَامِ مَاضٍ يَلِيهِ - مَا خَبَرٌ [اسْمُ مَوْصُولٍ] - قَلَّ فِعْلٌ مَاضِي - دَلَّ فِعْلٌ مَاضِي
خیر در آن چیزی است که رغ داده است	الْخَيْرُ فِي مَا وَقَعَ

الخَيْرُ مبتدا [اسم تفضیل نیست] - فی ما خبر شبه جمله (جارومجرور) - وَقَعَ فعل ماضی	
به سوی فرعون پیامبری فرستادیم ، { ولی } فرعون از { آن } پیامبر نافرمانی کرد	﴿ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ ﴾
أَرْسَلْنَا فعل ماضی (باب افعال) - إِلَىٰ فرعون جارومجرور - رَسُولًا مفعول - عَصَى فعل ماضی - فرعون فاعل - الرسول مفعول	
دانشمندی که از علم او سود برده می شود از هزار عابد بهتر است	عَالِمٌ يُنتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنَ الْفِ عَابِدٍ
عَالِمٌ مبتدا (اسم فاعل) - يُنتَفَعُ جمله وصفیه (فعل مضارع مجهول باب افتعال) - بِعِلْمِ جارومجرور - ه مضاف الیه - خَيْرٌ خبر (اسم تفضیل) - مِنَ الْفِ جارومجرور - عَابِدٌ تمییز (اسم فاعل)	
سازمان یونسکو، مسجد امام و گنبد قابوس را در فهرست میراث جهانی ثبت کرده است	سَجَّلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو مَسْجِدَ الْإِمَامِ وَ قُبَّةَ قَابُوسٍ فِي قَائِمَةِ الْوَرِثَةِ الْعَالَمِيَّةِ
سَجَّلَتْ فعل ماضی (باب تفعیل) - مُنْظَمَةُ فاعل (اسم مفعول) - الْيُونِسْكَو مضاف الیه - مَسْجِدَ مفعول (اسم مکان) - الْإِمَامِ مضاف الیه - قُبَّةَ معطوف - قَابُوسٍ مضاف الیه - فِي قَائِمَةِ جارومجرور - الْوَرِثَةِ مضاف الیه - الْعَالَمِيَّةِ صفت	
آرامگاه کوروش بهانگردانی را از کشورهای جهان جذب میکند	قَبْرُ كُورُشٍ يَجْذِبُ سَيَّاحًا مِنْ دَوْلِ الْعَالَمِ
قبر مبتدا - كُورُشٍ مضاف الیه - يَجْذِبُ خبر (فعل مضارع) - سَيَّاحًا مفعول (مفردش : سائح / اسم فاعل) - مِنْ دَوْلِ جارومجرور (مفردش : دولة) - الْعَالَمِ مضاف الیه	
چه بسا از چیزی بدتان بیاید و آن برای شما فوب باشد و چه بسا چیزی را دوست دارید و آن برای شما بد باشد	﴿ وَ عَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَ عَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ﴾
أَنْ تَكْرَهُوا مضارع منصوب - شَيْئًا مفعول - هُوَ مبتدا - خَيْرٌ خبر - لَّكُمْ جارومجرور (اسم تفضیل) - أَنْ تُحِبُّوا مضارع منصوب (باب افعال) - شَيْئًا مفعول - هُوَ مبتدا - شَرٌّ خبر (اسم تفضیل) - لَّكُمْ جارومجرور	
از آن چه به شما روزی داده ایم انفاق کنید ، قبل از این که روزی بیاید که نه فروشی (داد و ستدی) در آن است و نه دوستی و نه شفاعتی	﴿ ... أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَ لَا حُلَّةَ وَ لَا شَفَاعَةَ ﴾
أَنْفِقُوا فعل امر (باب افعال) - مِمَّا (مِن + ما) جارومجرور - رَزَقْنَاكُمْ مضارع مفعول - مِنْ قَبْلِ جارومجرور - أَنْ يَأْتِيَ مضارع منصوب - يَوْمٌ مفعول - لَا بَيْعَ فاعل - فِيهِ وصفیه [لای نفی خبر + بَيْعٌ اسم لا + فیه خبر لا] - « حُلَّةٌ وَ شَفَاعَةٌ » معطوف	
از افلاق نادان { این است که } قبل از آن که بشنود پاسخ می دهد و پیش از آن که بفهمد مخالفت می کند و در مورد چیزی که نمی داند دآوری می کند	مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ وَ الْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ
مِنْ أَخْلَاقِ خبر مقدم ، شبه جمله (جارومجرور) - الْجَاهِلِ مضاف الیه (اسم فاعل) - الْإِجَابَةُ مبتدای مؤخر (مصدر باب افعال) - قَبْلَ ظرف - أَنْ يَسْمَعَ مضارع منصوب - الْمُعَارَضَةُ معطوف (مصدر باب مفاعله) - أَنْ يَفْهَمَ مضارع منصوب - الْحُكْمُ معطوف - بِمَا جارومجرور - لَا يَعْلَمُ مضارع منفی	
پس صبر کنید تا فداوند میان ما دآوری کند	﴿ فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا ﴾
اصْبِرُوا فعل امر - حَتَّى يَحْكُمَ مضارع منصوب - اللَّهُ فاعل - بَيْنَنَا مضاف الیه	
می فوهند کلام فدا را تحویل دهند	﴿ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ ﴾
يُرِيدُونَ فعل مضارع - أَنْ يُبَدِّلُوا مضارع منصوب (باب تفعیل) - كَلِمَ مفعول - اللَّهُ مضاف الیه	
فداوند نمی فوهد شما را در تنگنا قرار دهد	﴿ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ ﴾

<p>ما يُرِيدُ مضارع منفى - الله فاعل - لِيَجْعَلَ مضارع منصوب - عليكم جارومجرور - مِنْ حَرْجٍ جارومجرور</p>	
<p>... تا بر آن چه از دستتان رفته است ، اندوهگین نشوید</p>	<p>﴿... لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَيَّ مَا فَاتَكُم﴾</p>
<p>لِئَلَّا لا تحزنوا مضارع منصوب منفى - عَلَيَّ ما جارومجرور - فَاتَ فعل ماضى - كُمْ مفعول</p>	
<p>به نیکی نخواستید رسید مگر از آن چه دوست دارید انفاق کنید</p>	<p>﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾</p>
<p>لَنْ تنالوا مضارع منصوب (مستقبل منفى) (باب مفاعلة) - الْبِرَّ مفعول - حَتَّى تُنْفِقُوا مضارع منصوب (باب افعال) - مِمَّا (مِن + ما) جارومجرور - تُحِبُّونَ فعل مضارع (باب افعال)</p>	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

لغات مهم درس چهارم

اِشْتَقَّ: برگرفت (يَشْتَقُ)	اِشْتَدَّ: شدت گرفت (يَشْتَدُّ)	اِزْدَادَ: افزایش یافت (يَزْدَادُ)
تَشْتَهَى: میل دارد، می خواهد (اِشْتَهَى)	بَيَّنَّ: آشکار کرد (يُبَيِّنُ)	اِنْضَمَّ: پیوستن (انضمَّ، يَنْضَمُ)
حَرَجَ: حالت بحرانی، گرفتاری	خَلَّةٌ: دوستی	تَعَيَّرَ: دگرگون شد (يَتَعَيَّرُ)
دِيَّاح: ابریشم	دَخِيلٌ: وارد شده	دُرَّيٌّ: درخشان
فَاتَ: از دست رفت (يَفُوتُ)	شَارَكَ: شرکت کرد (يُشَارِكُ)	رَزَقْنَا: روزی دادیم (نُرْزُقُ)
قَائِمَةُ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ: لیست میراث جهانی	مِسْكٌ: مشک	مُعَارَضَةٌ: مخالفت
نَالَ: به دست آورد (يَنَالُ)	مُعَرَّبٌ: عربی شده	مِشْكَاةٌ: چراغدان
نَقَلَ: منتقل کرد (يُنْقَلُ)	نَطَّقَ: بر زبان آورد (يَنْطِقُ)	مُفْرَدَاتٌ: واژگان
	يَضُمُّ: در بر می گیرد (ضَمَّ)	وَفْقًا لِ: بر اساس

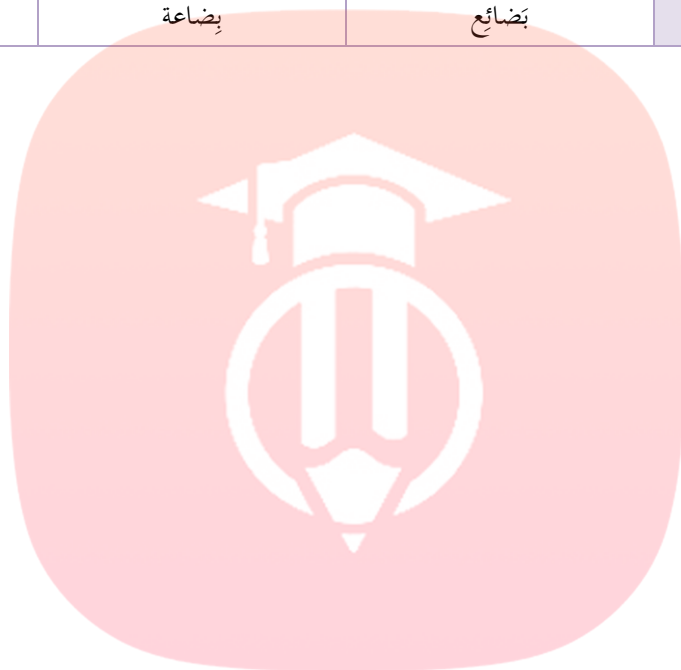
مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

جمع های مکسر عربی یازدهم

معنی	مفرد	جمع مکسر	درس چهارم
زبان	لِسَان	أَلْسِنَة	
اسب	فَرَس	أَفْرَاس	
کالا	بِضَاعَة	بِضَائِع	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

کلمات مترادف یازدهم

معنی	مترادف	کلمه	درس چهارم
زیاد شد	كَثُرَ	إِزْدَادَ	
دوستی	صَدَاقَةٌ / وُدّ	خُلَّةٌ	
عوض کرد ، تغییر داد	عَمَّرَ / حَوَّلَ	بَدَّلَ	
پیوستن	إِلْتِحَاقٌ	إِنْضِمَامٌ	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

کلمات متضاد یازدهم

معنی	متضاد	معنی	کلمه	درس چهارم
کم شد	قَلَّ	زیاد شد	اَزْدَادَ	
اطاعت کرد	أَطَاعَ	سرپیچی کرد ، نافرمانی کرد	عَصَى	
موافقت	مُوافَقَة	مخالفت	مُعَارَضَة	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

متشابهات درس چهارم عربی یازدهم

عَلَّمَ (آموزش داد) / تَعَلَّمَ (آموزش دید)
حَرَجَ (حالت بحرانی) / حَرَجَ (خارج شد)
بَيَّنَّ (آشکار کرد) / بَيَّنَّ (سخن گفتن)
اِشْتَدَّ (شدت گرفت) / اِشْتَقَّ (برگرفت)
مَمَرَى (خرمایم) / أَمَرَى (کارم، دستورم)
يَضُمُّ (در بر می گیرد) / اِنْضَمَّ (پیوستن)
سَمَّاهُ (آن را نامید) / سَمَاءَ (آسمان)
مِشْكَاةَ (چراغدان) / مِسْكَ (مشک) / سَمَك (ماهی)
دُرِّيَّ (درخشان) / دُرَّ (مروارید)
بَيَّعَ (فروش) / بَاعَ (فروشنده) / باعَ (فروخت)
مُعَارَضَةَ (مخالفت) / مُسَاعَدَةَ (کمک کردن) / مُعَارَفَةَ (آشنا شدن)
حُكْمَ (داوری کردن) / حَكَمَ (داور) / حَكَمَ (داوری کرد) / حَاكِمَ (حاکم، فرمانروا)
شَرَّشَفَ (ملافه) / مِشْقَةَ (حوله) / فُرْشَاةَ (مسواک)
نَظْرَةَ (نگاه) / نَظَرَ (نگاه کرد) / ناظر (بیننده)
مُنظَمَةَ (سازمان) / مُحَافِظَةَ (استان) / مُنظَّم (منظم و مرتب)
قائمة (لیست) / قامَ بِـ (اقدام کرد، پرداخت) / قادم (آینده)

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir